

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7C/186/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4111229954
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlasta Ondrejková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4111229954.29

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Vlastou Ondrejkovou, v spore žalobcu: H. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., L. XXX/X, zastúpený JUDr. Iveta Lenčešová, advokátka so sídlom Nitra, Farská 28, IČO: 42 041 724, proti žalovanej: E. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., S. XXX/XX, zastúpená JUDr. Eva Matejovová, advokátka so sídlom Nitra, Hollého 12, IČO: 42 049 423, o zaplatenie sumy 3.015,02 eura a o vzájomnom návrhu žalovanej o zaplatenie sumy 7.770 14 eura, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.638,22 eura a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd žalobu žalobcu vo zvyšku zamietla.

III. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania o žalobe žalobcu na zaplatenie sumy 3.015,02 eura v rozsahu 8,68%.

IV. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe žalovanej voči žalobcovi na zaplatenie sumy 7.770,14 eura a to v rozsahu 100%.

V. Štát má právo na náhradu trov, ktoré platil v tomto konaní v súvislosti so znaleckým dokazovaním voči žalobcovi v rozsahu 45,66% a žalovanej v rozsahu 54,34 %.

odôvodnenie:

1. Pôvodne žalobkyňa D. R. (matka žalobcu) sa žalobou, doručenou súdu dňa 07.10.2011, domáhala vypratania nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat.úz. Lužianky, parc. registra E č.1356/1 ostatné plochy o výmere 265 m², zapísanej v LV č. 2125, ktorej bola v čase podania návrhu vlastníčkou, a ktorú žalovaná oplotila a neoprávnene ju užíva. Zároveň žiadala uhradiť bezdôvodné obohatenie za užívanie nehnuteľnosti. Okrem toho v žalobe uviedla, že vyzvala žalovanú k mimosúdnemu vyriešeniu veci formou odkúpenia spornej nehnuteľnosti, pričom požadovanou kúpnu cenou bolo 50eur/m², ktorá bola stanovená v rovnakej výške, v akej bola žalovanej zaplatená pri predaji susedného pozemku k dotknutému pozemku v rovnako období v danej lokalite. Súčasne bola vyzvaná, aby sa vyjadrila k možnosti zaplatenia nájomného za predmet a dobu užívania s tým, že v otázke stanovenia výšky bol žalovanej daný priestor. Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 08.07.2011 odmietla tvrdenie žalobkyne, že je vlastníčkou spornej nehnuteľnosti, ktorá skutočnosť jej nie je známa a odmietla navrhované riešenie sporu mimosúdnu cestou, ako aj zaplatenie nájomného, a to aj napriek tomu, že de facto uznáva užívanie spornej nehnuteľnosti. Žalovaná dlhodobo užíva cudziu vec bez právneho dôvodu, čím vzniká vlastníčkovi právny nárok domáhať sa vydania nehnuteľnosti veci voči tomu, kto vec neprávom zadržuje.

2. Pôvodná žalobkyňa podaním, doručeným súdu dňa 23.05.2012, podala návrh na zmenu žaloby, ktorým si uplatňovala nárok na zaplatenie nájomného za nepremlčané obdobie tri roky pred podaním návrhu v celkovej sume 2879,86 eura za obdobie od 07.10.2008 do 21.05.2012, ktoré pozostáva zo sumy 2385 eur za obdobie od 07.10.2008 do 07.10.2011 (265 m² x 3 eur = 795 eur x 3 roky = 2.385 eur), zo sumy 494,86 eura za obdobie od 08.10.2011 do 21.05.2012 (2,18 eur, t.j. dené nájomné za celý pozemok x 227 dní = 494,86 eura).

3. Podaním doručeným súdu 30.07.2012 bola žaloba v časti o vypratanie nehnuteľnosti vzatá späť z dôvodu, že medzičasom došlo k vyprataniu spornej nehnuteľnosti zo strany žalovanej.

4. Podaním doručeným súdu dňa 10.12.2012, bol podaný návrh na zmenu strán sporu na strane žalobkyne, keďže žalobkyňa v priebehu konania dňa 30.06.2012 zomrela, a v dedičskom konaní po žalobkyni vedenom na Okresnom súde Nitre pod sp. zn. 10D/42/2012 a Osvedčením o dedičstve zo dňa 16.10.2012 vydaným notárom JUDr. D. D. pod sp. zn. 10D/42/2012, Dnot 106/2012 prešli práva a povinnosti k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. 2125 pre kat. úz. Lužianky ako parcela registra „E“ evidované pod parc. č. 1356/1 - ostatné plochy a nádvoria o výmere 265m², ktorá tvorí predmet sporu, na H. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., L. XXX/X.

5. Súd uznesením zo dňa 31.01.2013 sp. zn. 7C/186/2011-75 konanie o vypratanie nehnuteľnosti zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V dôsledku odvolania žalobcu v časti náhrady trov konania rozhodoval Krajský súd v Nitre, ktorý uznesením sp. zn. 25Co/113/2013-93 zo dňa 24.05.2013 uznesenie zmenil tak, že žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Žalovaná podaním zo dňa 13.01.2014 uplatnila vzájomným návrhom zaplatenie sumy 10.650 eur z dôvodu náhrady vynaložených nákladov a zhodnotenia pozemku s tým, že žiada započítať sumu 2.879,86 eura a vo zvyšnej sume 7.770,14 eura žiadala, aby súd zaviazal žalobcu na zaplatenie preukázanie istiny zhodnotenia pozemku.

7. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 14.01.2014 navrhol zmenu žaloby tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 3015,02 eura, ktorá pozostáva z nájomného za 3 roky pred podaním žaloby, teda od 07.10.2008, a to až do vypratania nehnuteľnosti dňa 23.07.2012, pričom požaduje náhradu 3 eurá za 1 m² a rok a za výmeru 265 m².

8. Súd uznesením zo dňa 15.01.2014 sp. zn. 7C/186/2011-122 pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 3015,02 eura.

9. Okresný súd Nitra prvýkrát o žalobe žalobcu a vzájomnej žalobe žalovanej rozhodol rozsudkom sp. zn. 7C/186/2011-284 zo dňa 05.11.2015 tak, že žalobu a vzájomnú žalobu zamietol, žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania a súčasne žalobcovi uložil povinnosť nahradit' trovy štátu vo výške 47,22 eura a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V dôsledku odvolania žalobcu vo veci rozhodoval Krajský súd v Nitre ako odvolací súd, ktorý uznesením zo dňa 31.01.2017 sp. zn. 7Co/21/2016-311 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch, týkajúcich sa zamietnutia žaloby, náhrady trov štátu a trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konania a nové rozhodnutie. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení v súvislosti so zamietnutím žaloby na podklade ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a s ohľadom na skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorým je viazaný, urobil záver, že zneužitie práva alebo šikanózný výkon práva zo strany pôvodnej žalobkyne a ani súčasného žalobcu nevyplýva. Z výsledkov zisteného skutkového stavu je zrejmé, že D.L. si po rokoch užívania pozemku žalovanou a jej právnymi predchodcami zvažila, že sa ujme svojho vlastníckeho práva a s ohľadom na to, že ako vlastníčka mala právo so svojím pozemkom disponovať, navrhla žalovanej odkúpenie pozemku, s čím žalovaná nesúhlasila pre vysokú kúpnu cenu, a následne ju požiadala o vydanie (vypratanie) tohto pozemku. Na takýto postup mala ako vlastníčka v súlade s ustanovením § 123 Občianskeho zákonníka plné právo. Keďže medzi nimi nebola uzavretá žiadna zmluva oprávňujúca žalovanú na užívanie pozemku (napr. zmluva o nájme pozemku), o čom žalovaná musela mať vedomosť, potom výzva na vypratanie pozemku bola úplne legitímna. Ani dlhoročné pokojné užívanie pozemku, ktorému predchádzalo odstránenie smetiska a osadenie plota a rastlín, neopravňovalo žalovanú odmietnuť D. R. pozemok na jej výzvu vydať, pretože žalovaná a ani jej právni predchodcovia sa vlastníckymi pozemku nikdy nestali a vykonávali akoby právo nájmu cudzej veci.

V dôsledku toho, že pozemok bol užívaný bez právneho dôvodu, vlastníkovi pozemku okrem práva na vypratanie pozemku vzniklo aj právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého bez právneho dôvodu. Majetkovým vyjadrením prospechu získaného užívaním cudzej veci bez právneho dôvodu je peňažná suma, ktorá zodpovedá sumám vynakladaným obvykle v danom mieste a čase na užívanie veci, spravidla formou nájmu, a tento majetkový prospech sa dôvodne porovnáva s obvyklou hladinou nájomného; výška náhrady sa odvodzuje od prospechu, ktorý účastník majúci za povinnosť majetkový prospech vydať, získal plnením bez právneho dôvodu. Podľa názoru odvolacieho súdu záver súdu prvej inštancie o konaní žalobcu a jeho právnej predchodkyne (ako vlastníkov pozemku so všetkými právami vlastníka) v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka neobstojí. Ďalej vytkol súdu prvej inštancie, že z hľadiska objektívneho neposudzoval, na základe čoho terajší žalobca nadobudol pohľadávku pôvodnej žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia a či bola pohľadávka ako aktívum predmetom dedičského konania. Skutočnosť, že žalobca ako jeden z 5 dedičov nadobudol pozemok, sama o sebe ešte neznamena, že nadobudol aj pohľadávku poručiťky, od tohto pozemku odvodenú a vzniknutú za jej života. Pokiaľ išlo o právo žalovanej (vynímajúc právo na zaplatenie sumy 7.770,14 eura, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté zamietajúcim výrokom rozsudku) vytkol súdu prvej inštancie, že toto neposudzoval v súlade s ustanovením § 458 ods. 3 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že výšku nároku podľa § 131 ods. 1 Občianskeho zákonníka žalovaná neprekázala. V nadväznosti na to sa nezaoberal ani započítacím prejavom žalovanej v zmysle § 580 Občianskeho zákonníka a súčasne súdom prvej inštancie nedošlo ani k zhodnoteniu dôvodnosti námietky premlčania uplatnených nárokov vznesenej oboma stranami. V ďalšom konaní uložil súd prvej inštancie v súlade s aktuálne platným procesným predpisom ustáliť, ku ktorému dňu vlastne došlo k vyprataniu (prečo nie ku dňu 30.06.2012, ako to bolo oznámené právnu zástupkyňou žalobkyne), posúdiť z čoho vyplýva oprávnenie žalobcu uplatňovať si pohľadávku z titulu bezdôvodného obohatenia, ktorá mala vzniknúť poručiťke, t. j. či táto pohľadávka bola uplatnená ako aktívum v dedičskom konaní a či ju nadobudol výlučne žalobca. S ohľadom na dané zistenie je potrebné posúdiť opodstatnenosť uplatnenej výšky bezdôvodného obohatenia v nadväznosti na stranami sporu navrhnuté a vykonané dôkazy a súčasne posúdiť právo žalovanej, ktoré si započítala oproti pohľadávke uplatnenej žalobou, aj podľa § 458 ods. 3 Občianskeho zákonníka, a následne bude potrebné posúdiť aj vznesenú námietku premlčania.

10. Po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom tak predmetom tohto sporu zostala žaloba žalobcu na zaplatenie sumy 3015,02 eura, trovy konania o žalobe a o vzájomnej žalobe a trovy štátu.

11. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

12. Žalobca podaním, doručeným súdu dňa 27.06.2017, navrhol prerušenie konanie podľa § 164 CSP do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 24D/77/2017. Návrh na prerušenie konania odôvodnil tým, že dňa 24.03.2017 bol podaný návrh na prejednanie novoobjaveného majetku po poručiťke D. R., rod. T., zomr. XX.XX.XXXX, predmetom ktorého je nárok na zaplatenie nájomného za užívanie nehnuteľnosti vedenej na LV č. 2125 pre kat. úz. Lužianky ako parcela registra „E“ evidovaná ako parc. č. 1356/1 - ostatné plochy o výmere 265 m², ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 24D/77/2017.

13. Žalovaná prostredníctvom právnej zástupkyne, ktorej bol návrh na prerušenie konania, doručený dňa 05.09.2017, sa na výzvu súdu k návrhu na prerušenie konania nevyjadřila. Súd preto podľa pripojenej doložky podľa § 157 CSP vo výzve zo dňa 22.08.2017 mal za to, že žalovaná nemá námietky proti prerušeniu konania na návrh žalobcu.

14. Súd uznesením zo dňa 12.09.2017 sp. zn. 7C/186/2011-352 konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 24D/77/2017 majúc za to, že v uvedenom dedičskom konaní sa rieši prejednanie nároku po poručiťke, ktorý je predmetom tohto konania, a preto je potrebné toto konanie prerušiť do skončenia dedičského konania pod spisovou značkou 24D/77/2017, v ktorom sa rieši otázka majúca význam pre rozhodnutie súdu v tejto veci a to pokiaľ ide o ustálenie otázky aktívnej legitímácie žalobcu v tomto konaní.

15. Súd uznesením zo dňa 08.01.2018 sp. zn. 7C/186/2011-359 rozhodol o pokračovaní v konaní, keďže konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 24D/77/2017 bolo právoplatne skončené a to uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 24D/77/2017-34 zo dňa 10.11.2017, právoplatné dňa

10.11.2017, vydané prostredníctvom notárky JUDr. E. C., ktorým bola schválená dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva, podľa ktorej pohľadávku poručiťky E. J. titulom bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie pozemku parcely registra „E“ parcela č. 1356/1 - ostatné plochy a nádvoría o výmere 265 m², pôvodne zapísanej na LV č. 2125 pre kat. úz. Lužianky (teraz LV č. 723) v sume 3015,02 eura nadobudol H. R. (žalobca).

16. Rešpektujúc rozhodnutie odvolacieho súdu a s prihliadnutím na novú právnu úpravu Civilného sporového poriadku, súd umožnil stranám sporu sa opätovne vyjadriť a navrhnúť doplnenie dokazovania. V tomto smere sa na pojednávaní vyjadrili právni zástupcovia oboch strán, boli pripojené dedičské spisy sp. zn. 10D/42/2012 a sp. zn. 24D/77/2017, boli pripojené listiny a to cenník odpadov za zneškodnenia a cenník odvozu odpadov, ktoré predložila strana žalovanej a bol súdom vykonaný dopyt na spoločnosť ROADTRANS Nitra, s.r.o. a Robert Bartalos ohľadne ich spôsobilosti na podanie odborného vyjadrenia podľa 206 CSP, ktoré dôkazy navrhla strana žalovanej.

17. Okresný súd Nitra tak po rozhodnutí odvolacieho súdu zabezpečil vyjadrenia právnych zástupcov oboch strán sporu na pojednávaní, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom pripojeného spisu 24D/77/2017 a to najmä oboznámením sa s uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 24D/77/2017-34 zo dňa 10.11.2017, ďalej s obsahom pripojeného spisu 10D/42/2012 a to najmä oboznámením sa s Osvedčením o dedičstve sp. zn. 10D/42/2012-31 zo dňa 16.10.2012. Súd uvádza, že dokazovanie listín ich čítaním, čítaním ich častí alebo oboznámením o ich obsahu podľa § 204 CSP nevykonal na pojednávaní dňa 07.12.2018, na ktorom spor strán sporu rozhodol, keďže listiny, ktoré tvorili prílohy podaní oboch sporových strán boli protistranám v priebehu konania doručované a právni zástupcovia strán sporu, prítomní na pojednávaní zhodne uviedli, že netrvajú na tom, aby súd oboznamoval obsah spisu, keďže jeho obsah je im známi. Súd sa oboznámil s výpisom LV č. 2125, výpisom LV č. 908, kópiou katastrálnej mapy, predžalobnou výzvou, doručenkou, vyjadrením k predžalobnej upomienke, výkazom plôch, geometrickým plánom č. 762-635-69, výmerom o vlastníctve pôdy, notárskou zápisnicou, geometrickým plánom zo dňa 02.07.2010 Ing. C. A., oznámením o výsledku mimosúdneho konania, návrhom kúpnej ceny zo dňa 05.03.2012, stanoviskom žalovanej k návrhu kúpnej ceny zo dňa 05.03.2012, súhlasom žalovanej s vydaním pozemku zo dňa 05.04.2012, oznámením žalovanej o vypratání nehnuteľnosti zo dňa 30.06.2012, úmrtným listom D. R., oznámením žalovanej o vypratání nehnuteľnosti zo dňa 23.07.2012, fotodokumentáciou, Osvedčením o dedičstve sp.zn. 10D/42/2012-31, Dnot 106/2012 zo dňa 16.10.2012, posledným pokusom o zmier zo dňa 10.10.2010, stanovením všeobecnej ceny nehnuteľnosti, potvrdením o cene nehnuteľnosti, rozsudkom OS NR 7C/562/73-16, uznesením OS NR sp.zn. E 904/74-2 zo dňa 07.05.1975, identifikáciou parciel, uznesením MNV v Lužiankach zo dňa 08.02.1974, ftc. strany 193 z kroniky obce Lužianky, žiadosťou o predvolanie na zasadnutie rady MNV z prílohovej obálky, LV č. 723 pre kat.úz. Lužianky, kópiou z mapy určeného operátu, kópiou katastrálnej mapy, znaleckým posudkom č. 10/2017 znalkyne Ing. C. J., návrhom na prejednanie novoobjaveného majetku zo dňa 24.03.2017, potvrdením o prijatí návrhu na dodatočne dedičské konanie, uznesením OS NR sp. zn. 24D/77/2017-34 zo dňa 10.11.2017, cenníkom odpadov za zneškodnenie, uloženie a finančnej rezervy na „Skládke odpadov TKO Zubrohľava II. etapa 1. časť na rok 2014“, cenníkom odvozu odpadov dolatný do 31.12.2014, odpoveďou od S. T..

18. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 25.04.2018 uviedol, že aj odvolací súd sa stotožnil s tým, že nejde o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca pohľadávku z bezdôvodného obohatenia, ktorá mala vzniknúť za života poručiťky prededil v dedičskom konaní vedenom pod spisovou značkou 24D /77/2017, čím je daná jeho aktívna legitímácia v časti žaloby o zaplatenie bezdôvodného obohatenia za života poručiťky. Pokiaľ ide o uplatnený nárok žalovanej táto doposiaľ neprodukovala žiadne dôkazy na preukázanie jej nároku na náhradu nákladov vynaložených na zhodnotenie nehnuteľností. V tomto smere vznášame opätovne námietku premlčania, pričom poukazujem na rozhodnutie NS 1MCdo 16/2011, dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalovanú, ktorá doposiaľ tento svoj nárok v konaní nepreukázala. Žalobca svoj nárok v konaní preukázal, ktorý bol preukázaný aj znaleckým dokazovaním. K úplnému vyprataniu došlo dňa 23.07.2012, ku ktorému dňu si žalobca uplatňuje aj nárok na bezdôvodné obohatenie z užívania pozemku žalovanou. Tvrdenie o tom, že bol daný súhlas na užívanie pozemku zo strany žalobcu, je účelovým tvrdením, keďže od roku 1973 žalovaná mala vedomosť o tom, že pozemok vlastnícky patrí predchodcom žalobcu. V prípade užívania pozemku existujú viaceré právne inštitúty či už nájomná zmluva, prípadne dohoda o užívaní. Takýto právny úkon nebol preukázaný, a preto je nesporné, že žalovaná užívala pozemok bez právneho dôvodu a je povinná uhradiť za toto užívanie náhradu vo výške obvyklého nájomného.

19. Právna zástupkyňa žalovanej na pojednávaní dňa 25.04.2018 poprela tvrdenia žalobcu, že žalovaná užívala pozemok neoprávnene do podania žaloby. Žalovaná mala vedomosť o tom, že pozemok jej nepatrí avšak tento pozemok užívala s konkludentným súhlasom právnych predchodcov žalobcu a so súhlasom MNV. Právni predchodcovia žalobcu konkludentne súhlasili s tým, aby žalovaná resp. jej rodičia vyčistili pozemok. V tomto smere poukazuje aj na výpoveď svedkyne L. D. na pojednávaní dňa 29.04.2014, tento stav trval až do podania žaloby. Až od tohto momentu možno hovoriť o bezdôvodnom obohatení a to do 30.06.2012, kedy žalovaná vypratala nehnuteľnosť, takým spôsobom, že odstránila múrik a vrátila tam naspäť kovový plot tak, že ho znova zvarili späť. Túto skutočnosť oznámila žalovaná aj súdu. Keďže strana žalobcu žiadala vypratať z pozemku aj tuje tak k tomuto došlo ku dňu 23.07.2012. Suma bezdôvodného obohatenia ktorú by mala žalovaná zaplatiť tak predstavuje cca 491 eur, t.j. bezdôvodné obohatenie od 07.10.2011 do 30.06.2012. V prípade ak by mal súd za to že by bezdôvodné obohatenie vzniklo pred podaním žaloby, tak žalovaná vznáša námietku premlčania a nárok žalobcu treba považovať za premlčaný ku dňu 07.10.2009. Vo zvyšnej časti žalovaná žiada započítať náklady, ktoré vynaložili právny predchodcovia a aj žalovaná a to v zmysle § 458 ods. 3 OZ, tieto náklady predstavujú sumu minimálne 491,- eur. Nárok na ich úhradu nie je premlčaný, keďže tieto si žalovaná mohla žiadať až vydaním pozemku. Pokiaľ ide o vynaloženie týchto nákladov tak súdu predloží v lehote 20 dní dôkazy.

20. Súd pojednávanie dňa 25.04.2018 odročil s tým, že stranám sporu uložil povinnosť ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania oznámi súdu písomne v lehote 20 dní s tým že zároveň poučil strany sporu o tom, že prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú povinné uplatniť v tejto lehote s tým, že na prostriedky, ktoré nebudú predložené v čas súd nemusí prihliadať, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania, alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

21. Žalovaná v písomnom vyjadrení, doručenom súdu dňa 15.05.2018, uviedla, že trvá na tom, že pozemok užívali rodičia žalovanej ako aj sama žalovaná s výslovným súhlasom právnych predchodcov žalobcu. Uvedené vyplýva aj z výpovede svedkyne L. D. na pojednávaní dňa 29.04.2014, v ktorej potvrdila, že pán P. a následne jeho dcéra - žalovaná a jej manžel pozemok užívali so súhlasom pána R.. K užívaniu pozemku dal v roku 1985 súhlas aj vtedajší predseda MNV pán T., ktorý navrhol pánovi P. posunutie oplotenie z pôvodného umiestnenia až na hranicu sporného pozemku a to z dôvodu, aby tam ľudia prestali vyvážať smeti. Nemožno preto hovoriť o neoprávnenom užívaní pozemku pred podaním žaloby. Oprávnenie užívať pozemok nevyplýva len z nájomnej zmluvy, v tomto prípade oprávnenie bezplatne užívať pozemok udelil už predchodca žalobcu. K vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej mohlo dôjsť jedine po oznámení matky žalobcu, že takto nastavený užívateľský stav končí, až v tomto momente na strane žalovanej začalo vznikať bezdôvodné obohatenie zodpovedajúce výške nájmu za pozemok, ktorý obratom nevypratala. Za takéto oznámenie o ukončení existujúceho právneho vzťahu je možné považovať až žalobu, ktorá bola podaná na súd dňa 07.10.2011. Pred podaním žaloby tak nemožno priznať bezdôvodného obohatenie. Rovnako tak nemožno priznať bezdôvodné obohatenie po 30.06.2012, ktorým dňom bol pozemok vydaný žalobcovi. Nie je pravda, že pozemok bol vypratý dňa 23.07.2012. V prípade ak by sa súd nestotožnil s tvrdením žalovanej, žalovaná vznáša námietku premlčania nároku za obdobie pred 07.10.2009 (dva roky pred podaním žaloby). Keďže žalobcovi rodičia mali dlhodobo vedomosť o tom, kto ich pozemok užíva, je možné priznať bezdôvodné obohatenie len za obdobie plynutia subjektívnej premlčacej doby. Okrem toho dodala, že si v konaní uplatňuje právo na náhradu potrebných výkladov, ktoré na vec vynaložila a ktoré boli nevyhnutné pre uchovanie existencie, resp. funkčnosti pozemku. Pozemok prevzala žalovaná v dezolátnom stave, išlo o miestne smetisko, žalovaná pozemok zveľadila, vypratala smeti, ktoré sa tam nachádzali (staré tehly, rôzny odpad), dala naviesť na pozemok vrchnú kryciu zeminu, následne pozemok zatravnila a posadila tuje a tento stav dlhodobo udržiavala. Preukázanie vzniknutých nákladov žalovanou doložením akýchkoľvek listinných dôkazov už vzhľadom na veľký časový odstup od vykonanie prác nie je možný, čo však nemôže ísť na ujmu žalovanej, ak je schopná predmetné náklady preukázať iným spôsobom. Preto navrhla, aby v zmysle § 206 CSP súd vyžiadal odborné vyjadrenie od odborne spôsobilej osoby, ktorá sa vyjadrí k tomu, aká bola cena nákladov potrebných na vyššie uvedenú starostlivosť o sporný pozemok smerujúci výlučne k zachovaniu funkčnosti predmetného pozemku, a to od ROADTRANS NITRA, s.r.o., so sídlom Nitra, Kasárenská 2, IČO: 479 44 731, S. T., XXX XX R. na Z., M. XXX/XX, IČO: 466 50 342. Ide o firmy podnikajúce v oblasti vypratávania nehnuteľností a pozemkov, ktoré by boli schopné určiť náklady na vypratanie sporného pozemku a jeho následné sfunkčnenie navezením novej zeminy. Predmetné náklady žalovaná započítava na uplatnený nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom

má za to, že náklady presiahnu uplatnený nárok, v dôsledku čoho treba žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

22. Právna zástupkyňa žalovanej na pojednávaní dňa 26.09.2018 uviedla, že pre veľký časový odstup žalovaná nedisponuje žiadnymi listinnými dôkazmi, ktoré by preukazovali vynaloženie nákladov. Z tohto dôvodu žalovaná trvá na tom, aby súd dopytom na subjekty ROADTRANS Nitra s.r.o. so sídlom Nitra, Kasárenská 2, IČO: 47 944 731 a subjekt Róbert Bartalos so sídlom Štvrtok na ostrve, Funduš 223/22, IČO: 46 650 342, vyžiadal odborné vyjadrenie k tomu, aby sa vyjadrili k cene nákladov potrebných na vypratanie sporenej parcely č. 1356/1 - ostatné plochy o výmere 265m², vedené na LV č. 723 pre katastrálne územie Lužianky, a to od navezeného smetia, ktoré bolo vypratávané v rokoch 1970-1980, aby sa vyjadrili k cene nákladov na navezenie zeminy za účelom zatrávnenia sporenej parcely, čo bolo okolo roku 1985 a k cene nákladov potrebných na vyčistenie pozemku od náletových rastlín v rokoch 1970-1980.

23. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 26.09.2018 predmetný návrh žalovanej na doplnenie dokazovania žiadal zamietnuť, namietajúc, že žalovaná mala možnosť počas siedmich rokov požiadať o podanie takéhoto odborného vyjadrenia, pričom tak neurobila, ako aj to, že nie je možné vypracovať takéto odborné vyjadrenie, pretože nie je možné zistiť rozsah prác a množstvo použitého materiálu a nie je možné uviesť späťne cenu prác v rokoch 1970-1980. Navyše žiadne náklady nemohli vzniknúť, pretože tieto práce boli vykonávané svojpomocne, čo dokazuje aj skutočnosť, že žalovaná nevie predložiť žiadne listinné dôkazy. Takéto odborné vyjadrenie by bolo aj tak nepoužiteľné, pretože všetky náklady, ktoré by aj boli vynaložené sú od uvedeného času premičané. Predmetné odborné vyjadrenie neprinesie posun v toto konaní.

24. Právny zástupca žalobcu v záverečnej reči na pojednávaní dňa 07.12.2018 navrhol žalobe vyhovieť a žalobcovi priznať nárok na náhradu trov konania v časti ohľadne žaloby ako aj v časti o vzájomnej žalobe žalovanej, ktorá bola právoplatne zamietnutá a doposiaľ nebolo rozhodované o trovách konania. K vyprataniu sporej nehnuteľnosti došlo dobrovoľne zo strany žalovanej, a to dňa 23.07.2012, v dôsledku čoho bola žaloba v časti o vypratanie zobrať späť a konanie v tejto časti zastavené. Žalovaná sama preukázateľne uviedla, že ku kompletnému vyprataniu došlo dňa 23.07.2012, pričom dodatočne túto skutočnosť začala rozporovať. Žalobca si v tomto spore uplatňuje bezdôvodné obohatenie vo výške 3015,02 eura, ktoré predstavuje obdobie užívania sporného pozemku žalovanou od 07.10.2008 do 23.07.2012. Skutočnosť, že žalovaná užívala spornú nehnuteľnosť, nebola v konaní sporná. Žalobca si uplatňoval tento nárok vyčíslený vo výške 3 eurá za m², následne bol v konaní vypracovaný znalecký posudok č. 10/2014, ktorým bola určená obdobná výška obvyklého nájmu, preto žalobca nepristúpil k zmene žaloby. Pokiaľ ide o obranu žalovanej týkajúcu sa nákladov, ktoré mali byť vynaložené na predmetný pozemok, žalovaná nepreukázala tento svoj nárok čo do vzniku ani čo do jeho výšky. V tomto smere vznáša žalobca námietku premičania, keďže tieto náklady mali byť vynaložené v sedemdesiatych rokoch. Obranu žalovanej považuje za účelovú, žalovanej nesvedčil žiaden užívací titul, a preto je povinná uhradiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie za jeho užívanie. Z rozhodnutia 7C/562/1973 muselo byť aj žalovanej zrejme, že nie je vlastníčkou nehnuteľnosti. Pokiaľ ide o otázku aktívnej veci legitimácie žalobcovi svedčí aktívna vecná legitimácia, čo preukazuje dedičské rozhodnutie 24D/77/2017.

25. Právna zástupkyňa žalovanej v záverečnej reči na pojednávaní dňa 07.12.2018 navrhla žalobu zamietnuť v celom rozsahu a žalovanej priznať nárok na náhradu trov konania. V danom prípade nemožno hovoriť o existencii bezdôvodného obohatenia, keďže žalovaná neužívala pozemok neoprávnené. Je pravdou, že na základe rozhodnutia z roku 1973 mala žalovaná vedomosť o vlastníckom práve sporného pozemku, avšak po vydaní rozhodnutia v roku 1973 bola sporná nehnuteľnosť odovzdaná jej predchodcovi - otcovi, pánovi P., a to pánom R., otcom žalobkyne. O tejto skutočnosti vypovedala aj svedkyňa L. D., ktorá uviedla, že v roku 1974 pán Šelmec odovzdal predmetnú nehnuteľnosť pánovi P. s tým, aby túto vypratá od smetiska. V tomto prípade došlo k odovzdaniu do užívania bezplatne, pričom bol udelený aj súhlas v tom čase predsedom MNV. Takto navodený právny stav s konkludentným súhlasom všetkých účastníkov trval až do podania žaloby, kedy pôvodná žalobkyňa prvýkrát prejavila záujem o predaj sporného pozemku. Do tohto dňa žalovaná bezplatne užívala predmetný pozemok oprávnené. Z uvedeného dôvodu nie je možné do podania žaloby hovoriť o akomkoľvek bezdôvodnom obohatení. Predmetný pozemok bol vypratávaný odstránením plota dňa 30.06.2012, preto nie je možné hovoriť o bezdôvodnom obohatení ani po tomto dátume. Dodatočné odstránenie tují nie je možné označovať ako znemožnenie užívania sporného pozemku

predchodkyňou žalobcu. V prípade, že sa súd nestotožňuje s touto právnou argumentáciou, žalovaná vznáša námietku premlčania, kedy nie je možné z tohto dôvodu priznať bezdôvodné obohatenie pred dátumom 07.10.2009. Zároveň namietame aj výšku ceny nájmu, ktorá bola stanovená znaleckým posudkom, vypracovaným v tomto konaní. Ide o znalecký posudok č. 10/2014, kde znalkyňa stanovila cenu odvodenú od výšky ceny pozemku 33,24 eura. Trváme na to, že v predmetnej lokalite bola cena pozemku o polovicu nižšia, a tým pádom by bola nižšia aj cena nájmu takéhoto pozemku.

26. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový a právny stav: Žalobca je vlastníkom parcely registra „E“ parcela č. 1356/1 ostatné plochy a nádvoria o výmere 265 m², nachádzajúca sa v kat. úz. Lužianky, vedená na LV č. 2125, ktorú žalobca nadobudol dedením po matke D. R., pôvodnej žalobkyne v tomto spore. Uvedenú parcelu v minulosti niekoľko desiatok rokov užívali rodičia žalovanej, v priebehu ktorého obdobia sa rodičia žalobcu R.L. spolu s manželkou D.L. domáhali voči žalovaným I.K. a E. P. - otec žalovanej vydania predmetnej nehnuteľnosti, odstránenia plota, základov garáže ako i porastov, pričom rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 7C/562/73-16 zo dňa 26.11.1973 bolo žalobe vyhovené, na základe ktorého rozsudku bol uznesením sp. zn. E 904/74-2 zo dňa 07.05.1975 nariadený aj výkon rozhodnutia, od ktorého napokon bolo upustené a pozemok zostal v užívaní žalovanej, resp. predtým jej právnych predchodcov. K užívaniu pozemku, ktorý bol v tom čase smetiskom, sa vyjadroval aj bývalý Miestny národný výbor, ktorá užívanie pozemku rodičmi žalovanej odobril. Rodičia žalobcu tak rešpektovali daný užívateľský stav, prinajmenšom s týmto užívaním konkludentne súhlasili a akceptovali aj to, že pozemok rodičia žalovanej od smetiska vyčistili, vysadili ho a oplotili. Rodičia žalovanej a následne aj žalovaná pozemok užívali vedomím o vlastníctve pozemku iných osôb a zároveň vedomím o tom, že pozemok nevlastnia. Vlastníci pozemku mohli kedykoľvek vyzvať na vypratanie pozemku, na čo ich oprávňovali ustanovenie § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého vlastníckeho práva na ochranu proti tomu, kto do je vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje, a to najmä domáhať sa vydania veci do toho, kto mu ju neprávnym zadržuje. Neoprávnenosť v tomto ohľade bola postavená na tom, že medzi vlastníckymi pozemku a užívateľmi nebola uzavretá nájomná zmluva, ktorý by užívateľov na užívanie oprávňovala. V roku 2011 sa vlastníčka pozemku pôvodná žalobkyňa D. R. rozhodla, že danému užívateľskému stavu urobila koniec a vyzvala žalovanú na vypratanie pozemku.

Z oznámenia o vypratání nehnuteľnosti zo dňa 30.06.2012 (č.l. 48 spisu), doručené súdu dňa 04.07.2012 vyplýva, že žalovaná oznamuje, že ku dňu 30.06.2012 došlo ku kompletnému vyprataniu predmetnej nehnuteľnosti zapísanej na LV č. 2125 ako parcela registra „E“ parcela č. 1356/1 ostatné plochy, ktoré oznámenie zasiela aj právnej zástupkyňi pôvodnej žalobkyne.

Z oznámenia o vypratání nehnuteľnosti zo dňa 23.07.2012 (č.l. 51 spisu), doručené súdu dňa 25.07.2012 vyplýva, že žalovaná oznamuje, že ku dňu 23.07.2012 došlo ku kompletnému vyprataniu predmetnej nehnuteľnosti zapísanej na LV č. 2125 ako parcela registra „E“ parcela č. 1356/1 ostatné plochy, vrátane odstránenia tujevej aleje, dva stromy jedle boli ponechané na pozemku z tohto dôvodu, že ide o zriedkavý druh, ktoré oznámenie zasiela aj právnej zástupkyňi žalobcu s tým, že ako prílohu doložila fotodokumentáciu stavu parcely pred vypratáním a po vypratání.

Žalobca na pojednávaní dňa 04.03.2014 vo výpovedi uviedol, že sporný pozemok bol pridelený jeho rodičom prídelovou listinou a slúžil ako prístupová cesta a niektorí ľudia z okolia tam vyvážali smeti. Žalovaná aj jej rodičia vždy vedeli, kto je vlastníkom. Sporný pozemok bol predmetom súdneho konania medzi jeho rodičmi ako žalobcami a žalovanými I.K. a E. P., otcom žalovanej, ktorý mal podľa rozhodnutia súdu vydať sporný pozemok jeho právnym predchodcom. Bol vedený aj výkon rozhodnutia, no k vydaniu pozemku nedošlo a jeho otec sa toho už pravdepodobne nedomáhal. Nevie prečo výkon rozhodnutia týkajúci sa vydania sporného pozemku nebol zrealizovaný. Od toho času prebiehala medzi jeho rodičmi a otcom žalovanej len verbálna komunikácia. Až pred podaním návrhu vyzvala jeho matka žalovanú na vydanie pozemku. On nadobudol vlastníctvo k pozemku po smrti matky. Za užívanie pozemku žalovanou žiada priznať náhradu.

Žalovaná vo výpovedi na pojednávaní dňa 04.03.2014 uviedla, že s rodičmi sa tam nastahovali keď mala 7 rokov, bolo tam smetisko, chodili tam psy. Preto jej rodičia miesto ohradili a postupne ho začali dávať do poriadku. Rodičia pozemok nepotrebovali, mali veľkú záhradu pri dome, nič na ňom nepestovali, len ho kosili, vysadili tuje, stál na ňom prístrešok. Predseda MNV, ktorý bol strýkom žalobcu povolil jej rodičom pozemok užívať. Ona nadobudla pozemok darovacou zmluvou od rodičov. Pozemok v roku 1973 nevydali R., lebo ho asi nechceli, keď tam bolo smetisko, ani ich nikto o vydanie nežiadal.

Svedkyňa L. D. (priateľka žalovanej) vo výpovedi na pojednávaní dňa 29.04.2014 uviedla, že otec žalovanej pán P. niekedy v roku 1984 vyzýval otca žalobcu, aby pozemok aj on upratal, na čo on reagoval, že má zeme dosť a upratovať to nebude. Pán P. pozemok čistil asi od roku 1962 až do roku 1991. Potom to už bolo upravované, urobil tam plot a pozdĺž plotu nasadil tuje, trávu, ktorú pravidelne kosil. Nič na pozemku nepestoval, bola to navážanina, samý kameň. Pozemok bol znehodnotený tým, že po celej jeho dĺžke bol tehlový plot, ktorý sa neskôr zvalil. Ľudia ho rozoberali a na pozemku zostávali zbytky rozbitých tehál a malty. Pán P. spomínal, že pozemok patrí R., že ho má uvoľniť. Ohradil ho preto, že tam ľudia vozili smeti. V roku 1973 asi R. nemali o pozemok záujem, lebo tam bolo smetisko. V tom čase bol predsedom MNV pán T., strýko žalobcu, mohli si to vybaviť, keby chceli. Otec žalovanej sa domáhal na vtedajšom MNV ohradenia pozemku len z dôvodu, aby sa to upratalo.

Svedkyňa R. J. (dcéra žalovanej) na pojednávaní dňa 20.10.2015 uviedla, že na pozemku nič nepestovali, nemali z neho žiadny zisk. Jej rodičia sa voči smetisku, ktoré bolo na pozemku bránili stavbou plotu. Keď žalobca vedel, že pozemok je jeho, prečo sa pozemku nedomáhal skôr. Trvalo desaťročia dokiaľ sa pozemok dostal do takého stavu v akom je teraz. Asi 20 rokov dozadu sa pozemok čistil, bola to dlhodobá záležitosť. Pozemok vypratali na základe toho, že žalobca podal návrh. Pozemok vypratali asi tri až štyri roky dozadu, presne si to nepamätá.

Súd vo veci vykonal znalecké dokazovanie a to ustanovením znalca Ing. C. J., znalec z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností za účelom určenia všeobecnej hodnoty nájomného nehnuteľností nachádzajúcej sa v kat. úz. Lužianky, obec Lužianky, okres Nitra, zapísanej na LV č. 723 ako parcela registra „E“ a evidovanej na mape určeného operátu ako parcelné číslo 1356/1 o výmere 265 m² - ostatné plochy s tým, že obvyklú cenu užívania je potrebné určiť za obdobie rokov 2008,2009,2010,2011 a 2012, osobitne za každý rok a celé obdobie.

Znalec v znaleckom posudku č.10/2014 zo dňa 31.12.2014 stanovil všeobecnú hodnotu nájomného predmetnej nehnuteľnosti v celkovej výške 3123,13 eura, a to za obdobie roka 2008 v sume 774,96 eura (01.01.2008-28.10.2008 suma 650,52 eura, 29.10.2008-11.11.2008 suma 28,86 eura, 12.11.2008-09.12.2008 suma 55,16 eura, 10.12.2008 - 31.12.2008 suma 40,41 eura), za obdobie roka 2009 suma 597,67 eura (1.1.2009-20.01.2009 suma 36,84 eura, 21.1.2009-10.03.2009 suma 86,06 eura, 11.03.2009-07.04.2009 suma 46,84 eura, 08.04.2009-12.05.2009 suma 57,12 eura, 13.05.2009-31.12.2009 suma 370,81 eura), za obdobie roka 2010 suma 580,88 eura, za obdobie roka 2011 suma 595,68 eura (01.01.2011-12.04.2011 suma 162,33 eura, 13.04.2011-12.07.2011 suma 148,52 eura, 13.07.2011-08.11.2011 suma 199,06 eura, 09.11.2011-13.12.2011 suma 57,12 eura, 14.12.2011-31.12.2011 suma 28,65 eura) , za obdobie roka 2012 suma 573,95 eura (01.01.2012-10.07.2012 suma 304,72 eura, 11.07.2012-31.12.2012 suma 269,23 eura).

Zo znaleckého posudku vyplýva, že ohodnocovaný pozemok parcelné číslo 1365/1 o výmere 265 m² sa nachádza v kat. úz. Lužianky, je komunikačne a pre dopravnú obsluhu prístupný cez sieť komunikácií nachádzajúcich sa v obci. Posudzovaný pozemok z hľadiska využitia je podľa popisných a geodetických údajov katastra nehnuteľností určený ako ostatná plocha, pričom neboli k znaleckému úkonu predložené žiadne rozhodnutia (napr. územné rozhodnutie o umiestnení stavby, rozhodnutie o využití územia...), z ktorých by bol zrejmý iný účel využitia, ako je uvedený v popisných a geodetických údajoch katastra nehnuteľností. Podľa výsledkov šetrenia sa pozemok nachádza v lokalite, kde sa predpokladá polyfunkčné využitie plochy s preferenciou bývania. V danej lokalite neboli zistené žiadne riziká spojené s užívaním nehnuteľností, neboli oznámené žiadne vecné bremená. Znalkyňa zdôvodnila koeficient zvyšujúcich faktorov stanovený v hodnote 1,8 tým, že medzi silné stránky obce je možné považovať priaznivé pôdne a klimatické podmienky, pokojné a príjemné prostredie, obec dostatočne pokrytá zeleňou, nárast počtu podnikateľských subjektov v obci, výborné podmienky pre rozvoj podnikania v obci, dobrá poloha obce vzhľadom ku krajskému mestu Nitra, dobré dopravné spojenie s krajským mestom (cestné i železničné), dostatok priestorov pre podnikanie. Pokiaľ ide o koeficient znižujúcich faktorov stanovený v hodnote 0,85 znalkyňa uvedené odôvodňovala slabými stránkami obce a ohodnocovaného pozemku, keď že slabé stránky obce považuje nevyhovujúci stav miestnych komunikácií a chodníkov v niektorých častiach obce, prítomnosť potenciálnych zdrojov znečistenia povrchových i pozemných vôd (podniky aj obyvateľstvo), chýbajúce premostenie rieky Nitra do priemyselného parku Nitra-Sever, možnosť vzniku povodní v povodí Radošinky. Za slabé stránky pozemku označila jeho druh, tvar a rozmery, ktoré vyplývajú z listu vlastníctva č. 723, kópia katastrálnej mapy na parcelu a z kópie mapy určeného operátu na parcelu č. 1356/1.

Uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 24D/77/2017-34 zo dňa 10.11.2017, právoplatné dňa 10.11.2017, vydané prostredníctvom notárky JUDr. E. C. bola schválená dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva, podľa ktorej pohľadávku poručiťky E. J. titulom bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie pozemku parcely registra „E“ parcela č. 1356/1 - ostatné plochy a nádvoría o výmere 265 m², pôvodne zapísanej na LV č. 2125 pre kat. úz. Lužianky (teraz LV č. 723) v sume 3015,02 eura nadobudol H. R. (žalobca).

27. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

28. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

29. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

30. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

31. Podľa § 458 ods. 3 Občianskeho zákonníka ten, kto predmet bezdôvodného obohatenia vydáva, má právo na náhradu potrebných nákladov, ktoré na vec vynaložil.

32. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

33. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

34. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

35. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

36. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

37. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samotným záväzkovým právnym vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu, alebo na základe určitej právnej skutočnosti. Na základe tohto právneho vzťahu vzniká právo požadovať poskytnuté plnenie naspäť a povinnosť takéto plnenie vrátiť. Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom ustanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, vydať toto obohatenie tomu, na úkor koho bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Záväzkový vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne pri splnení všetkých predpokladov a to získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby (oprávneného), protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje určitú osobu (postihnutého), príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby. Predpoklady vzniku bezdôvodného obohatenia musí preukázať ten, kto sa domáha jeho vydania.

38. Inštitút bezdôvodného obohatenia smeruje k odčerpaniu prostriedkov od osoby, ktorá ich získala niektorou zo skutkových podstát uvedených v ust. § 451 až 454 Občianskeho zákonníka. Výška plnenia za užívanie cudzej veci (pozemku) bez právneho dôvodu sa preto odvodzuje od prospechu, ktorý získal obohatený, ktorý je povinný vydať všetko, čo sám získal. Majetkovým vyjadrením tohto prospechu je

peňažitá čiastka, ktorá odpovedá čiastkam vykladaným obvykle v danom mieste a čase na užívanie veci, spravidla formou nájmu, dôvodne sa táto náhrada porovnáva s obvyklou hladinou nájomného. Užívanie pozemku má nepochybne majetkovú hodnotu, preto treba vychádzať z ust. § 458 Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje, že musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí byť poskytnutá peňažná náhrada.

39. Súd rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu v tejto veci dospel k záveru, že zo strany žalobcu ani jeho predchodkyne pôvodnej žalobkyne v prípade nároku požadovať od žalovanej vydanie bezdôvodného obohatenia nejde o zneužitie práva alebo šikanózne výkon práva. V konaní nebolo sporu o tom, že pôvodná žalobkyňa D.L. si po rokoch užívania pozemku žalovanou a jej právnymi predchodcami zväžila, že sa ujme svojho vlastníckeho práva a s ohľadom na to, že ako vlastníčka mala právo so svojím pozemkom disponovať, navrhla žalovanej odkúpenie pozemku, s čím nesúhlasila žalovaná a následne ju požiadala o vypratanie pozemku. Na takýto postup mala ako vlastníčka právo v súlade s ust. § 123 OZ plné právo. Keďže medzi nimi nebola žiadna zmluva oprávňujúca žalovanú na užívanie pozemku (napr. zmluva o prenájme pozemku) o čom žalovaná musela vedieť, potom výzva na vypratanie pozemku bola legitímna. Ani dlhoročné pokojné užívanie pozemku, ktorému predchádzalo odstránenie smetiska a osadenie plota a rastlín, neoprávňovalo žalovanú odmietnuť D. R. pozemok na jej výzvu vydať, pretože žalovaná ani jej právni predchodcovia sa vlastníckymi pozemku nikdy nestali a vykonávali ako by právo nájmu cudzej veci. V dôsledku toho, že pozemok bol užívaný bez právneho dôvodu, vlastníckovi pozemku okrem práva na vydanie pozemku vzniklo aj právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého bez právneho dôvodu. V danom prípade majetkovým vyjadrením prospechu získaného užívaním cudzej veci bez právneho dôvodu je peňažná suma, ktorá zodpovedá sumám vynakladaným obvykle v danom mieste a čase na užívanie veci, spravidla formou nájmu, a tento majetkový prospech sa dôvodne porovnáva s obvyklou hladinou nájomného, výška náhrady sa odvodzuje od prospechu, ktorý účastník majúci za povinnosť majetkový prospech vydať, získal plnením bez právneho dôvodu. Užívateľ veci bez toho, aby mal relevantný právny titul na užívanie, si totiž vo veci všeobecne musí byť vedomý toho, že vlastníck si môže svoje vlastnícké práva k danej veci uplatniť kedykoľvek a moment uplatnenia je len otázkou času.

40. V konaní bolo preukázané, že žalobca pohľadávku z bezdôvodného obohatenia, ktorá mala vzniknúť za trvania života poručiťky D. R., pôvodnej žalobkyne, nadobudol v súvislosti s prejednaním dedičstva a to základe uznesenia Okresného súdu Nitra sp. zn. 24D/77/2017-34 zo dňa 10.11.2017. V danom prípade je tak daná aktívna vecná legitímácia žalobcu na uplatňovanie bezdôvodného obohatenia, ku ktorému došlo za života pôvodnej žalobkyne D. R., keďže predmetná pohľadávka bola uplatnená ako aktívum v dedičskom konaní o novoobjavenom majetku po poručiťke D. R. a túto nadobudol výlučne žalobca. Súd nárok žalobcu čo do základu považuje za dôvodný, keďže žalovaná užívaním predmetného pozemku bez právneho dôvodu sa bezdôvodne obohatila na úkor pôvodnej vlastníčky a od 01.07.2012 na úkor jej právneho nástupcu žalobcu, ktorý v dedičskom konaní vedenom na OS Nitra sp. zn. 10D/42/2002 po žalobkyňi nadobudol predmetný pozemok. V tomto smere žalobca požadoval od žalovanej zaplatať sumu 3015,02 eura, ktorá predstavuje nájmomné za užívanie sporného pozemku za obdobie od 07.10.2008 do 23.07.2012. Súd mal za preukázané, že k úplnému vyprataniu sporného pozemku došlo dňa 23.07.2012, aj keď právna zástupkyňa žalovanej po rozhodnutí odvolacieho súdu začala tvrdiť, že k vyprataniu došlo dňa 30.06.2012, uvedené je v rozpore s tvrdením samotnej žalovanej, ktorá podaním doručeným súdu dňa 04.07.2012 (č.l. 48) oznámila, že dňa 30.06.2012 došlo ku kompletnému vyprataniu predmetného pozemku, avšak následne podaním doručeným súdu dňa 25.07.2012 (č.l. 51) oznámila, že dňom 23.07.2012 došlo ku kompletnému vyprataniu predmetnej nehnuteľnosti vrátane odstránenia tujovej aleje. Skutočnosť, že k vyprataniu došlo dňa 23.07.2012 potvrdil na pojednávaní dňa 14.01.2014 aj žalobca, pričom aj právny zástupca žalobcu vo svojej záverečnej reči pred rozhodnutím odvolacieho súdu potvrdil, že k vyprataniu došlo dňa 23.07.2012, pričom až do rozhodnutia odvolacieho súdu nebola táto skutočnosť spochybnená a namietaná stranou žalovanej. Súd ustálil, že ku kompletnému vyprataniu došlo dňa 23.07.2012 a nie dňa 30.06.2012, ako začala po rozhodnutí odvolacieho súdu tvrdiť strana žalovanej.

41. Keďže žalovaná vzniesla námietku premlčania vo vzťahu k nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie sporného pozemku, súd sa ako s predbežnou zaoberal s uplatnenou námietkou, ktorú posúdil ako dôvodnú, pretože v prípade práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa v zmysle § 107 ods. 1 OZ toto premlčí za dva roky odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. V danom prípade žalobcovi

rodičia mali dlhodobu vedomosť o tom, kto ich pozemok užíva, a preto možno nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia priznať len za obdobie plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby. Keďže žaloba bola doručená na súd 07.10.2011, súd nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia pred 07.10.2009 považoval za premlčaný v dôsledku uplynutia subjektívnej premlčacej doby. Súd sa však nestotožnil s argumentáciou žalovanej, že až dňom 07.10.2011 vzniklo žalobcovi právo domáhať sa okrem vypratania pozemku aj vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže do tohto času platil dovtedajší užívateľský stav. Súd ako už bolo konštatované má za to, že vlastníčke pozemku vzniklo okrem práva na vypratanie pozemku aj právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého bez právneho dôvodu za dobu užívania sporného pozemku. V danom prípade žalobcovi patrí nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od 07.10.2009 do 23.07.2012. Súd pri ustálení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal zo znaleckého posudku č. 10/2014 znalkyne Ing. C. J. , ktorá sa v prípade sporného pozemku vysporiadala so všetkými skutočnosťami, ktoré ovplyvňujú stav pozemku v posudzovanom období, a pre ktoré pristúpila k zvyšujúcemu faktoru a redukujúcemu faktoru, ktoré skutočnosti boli zdôvodnené znalkyňou v znaleckom posudku. Súd sa so stanovením hodnoty nájomného stotožňuje a pri určení bezdôvodného obohatenia vychádzal zo znaleckého posudku za súčasného krátania náhrady, keďže žalobcovi patrí bezdôvodné obohatenie iba za obdobie od 07.10.2009 do 23.07.2012.

42. Bezdôvodné obohatenie za užívanie pozemku žalovanou za obdobie od 07.10.2009 - 31.12.2009 (za 86 dní) predstavuje výšku 136,83 eura, za obdobie od 01.01.2010 do 31.12.2010 výšku 580,88 eura, za obdobie od 01.01.2011 do 31.12.2011 výšku 595,68 eura, za obdobie od 01.01.2012 do 10.07.2012 výšku 304,72 eura, za obdobie od 11.07.2012 - 23.07.2012 (za 13 dní) výšku 20,11 eura, t.j. spolu 1638,22 eura.

43. Z uvedených dôvodov súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1638,22 eura a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol.

44. Pokiaľ išlo o právo žalovanej na náhradu potrebných nákladov, o ktorých tvrdila, že na vec vynaložila a ktoré boli nevyhnutné pre uchovanie existencie, resp. funkčnosti pozemku, s tým, že tieto si započítala oproti pohľadávke uplatnenej žalobou, súd v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu posudzoval toto právo žalovanej ako nárok v zmysle § 458 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k námietke premlčania tohto nároku zo strany žalobcu, súd dodáva, že táto nie je dôvodná, pretože ide v tomto prípade ide o právo, ktoré vzniklo v súvislosti s povinnosťou vydať bezdôvodné obohatenie a ktoré sa premlčuje v 3 ročnej všeobecnej premlčacej dobe. Súd však nemohol nároku žalovanej na náhradu nákladov potrebných nákladov v rámci jej započítacieho prejavu vyhovieť, pretože žalovaná v tomto smere neunesla dôkazné bremeno na preukázanie toho, či a v akej výške vynaložila predmetné náklady. V tomto smere nedoložila v konaní žiadne dôkazy na preukázanie vynaloženia nákladov, o ktorých tvrdila, že boli vynaložené na sporný pozemok. V tomto smere navrhla vykonať dokazovanie na vyžiadanie odborného vyjadrenia od odborne spôsobilej osoby a to: ROADTRANS Nitra s.r.o., ktorá spoločnosť na výzvu súdu neodpovedala a S. T. ktorý sa vyjadril, že nie je spôsobilý podať predmetné vyjadrenie. V danom prípade preto súd návrhy žalovanej na podanie odborného vyjadrenia zamietol, pričom žalovaná neoznačila a ani nedoložila iné dôkazy, ktoré by preukazovali vynaloženie nákladov na sporný pozemok, a preto súd nemohol vyhovieť započítaciu prejavu žalovanej voči pohľadávke žalobcu.

45. Podľa 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

47. Keďže predmetom sporu bola jednak žaloba žalobcu o zaplatenie sumy 3015,02 eura a jednak vzájomná žaloba žalobkyne na zaplatenie sumy 7770,14 eura, súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania samostatne pre konanie o žalobe žalobcu na zaplatenie sumy 3015,02 eura a konanie o vzájomnej žalobe žalovanej na zaplatenie sumy 7770,14 eura.

48. Súd o trovách konania v konaní o žalobe žalobcu rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, pričom žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 3015,02 eura (100%), pričom mu bola priznaná suma 1638,22 eura (54,34 % zo žalovanej sumy), vo zvyšku bola žaloba zamietnutá (45,66 % zo žalovanej sumy). Miera úspechu sa počíta ako rozdiel pomerných úspechov. Žalobca bol úspešný v 8,68 % (54,34% - 45,66%) a v takomto

rozsahu mu bol priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalovanej s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

49. Súd o trovách konania v konaní o vzájomnej žalobe žalovanej rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, keďže vzájomná žaloba žalovanej bola právoplatne zamietnutá, priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania bude rozhodnuté uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

50. Keďže v konaní vznikli štátu trovy, ktoré platil z rozpočtových prostriedkov za znalecké dokazovanie vo výške 47,22 eura, súd rozhodoval aj o nároku štátu na náhradu týchto trov tak, že priznal štátu nárok na náhradu trov konania, ktoré platil v konaní, a to voči žalobcovi v rozsahu 45,66% a žalovanej v rozsahu 54,34% a to na základe výsledku sporu podľa § 255 ods. 2 CSP, keďže žalobca bol v konaní o jeho žalobe na zaplatenie sumy 3015,02 eura bol neúspešný v rozsahu 45,66 %, ktorý bol úspechom žalovanej a žalovaná bola neúspešná v rozsahu 54,34% , ktorý bol úspechom žalobcu, a preto sú povinní nahradiť štátu trovy konania, ktoré boli hrazené z rozpočtových prostriedkov štátu podľa ich neúspechu v konaní o žalobe žalobcu na zaplatenie sumy 3015,02 eura, o výške ktorých rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Pre úplnosť súd dodáva, že súd vynaložil trovy znalečného z rozpočtových prostriedkov, t. j. z prostriedkov štátu, za situácie, kedy bolo konanie začaté v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a keby teda bolo účinné ustanovenie § 148 ods. 1 OSP, podľa ktorého štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom (teraz „stranám sporu“) právo na náhradu trov konania, ktoré platil, a ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal. To znamená, že náhradu trov konania bolo možné uplatniť proti tomu účastníkovi konania, ktorého by podľa výsledku konania postihovala povinnosť nahradiť trovy konania druhému účastníkovi. Štát mal právo na náhradu trov, ktoré platil proti účastníkovi, u ktorého neboli dané predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, a to vo výške zodpovedajúcej pomeru úspechu podľa výsledku konania. V prípade, že na strane účastníka boli splnené podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, trovy, ktoré by inak pripadli na tohto účastníka podľa výsledku konania, znášal štát. Pritom nebolo rozhodujúce, či sa účastníkovi rozhodnutím súdu priznalo oslobodenie od súdnych poplatkov, či boli inak splnené podmienky na priznanie oslobodenia podľa § 138, alebo či bol účastník oslobodený od súdnych poplatkov vecne alebo osobne podľa § 4 zákona o súdnych poplatkoch. Ustanovenie § 148 ods. 1 OSP nemá ekvivalent v novom procesnom predpise, účinnom v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, t. j. v Civilnom sporovom poriadku. Nebol však dôvod na to, aby súd na tom základe prehliadol skutočnosť, že zo strany štátu boli v konaní vynaložené finančné prostriedky na vykonanie dôkazu. Vzhľadom na to, že Civilný sporový poriadok neobsahuje výslovnú úpravu práva štátu na náhradu jeho výdavkov, ktoré platil, teda či štát má alebo nemá právo na náhradu výdavkov vynaložených z rozpočtových prostriedkov súdu, a vzhľadom na to, že v tomto smere Civilný sporový poriadok neobsahuje ani prechodné ustanovenie pre rozhodovanie súdu o náhrade trov štátu vynaložených v konaní začatom do 30.06.2016, súd v súlade s citovaným ustanovením čl. 4 ods. 1,2 CSP a s prihliadnutím na princíp všeobecnej spravodlivosti dospel k tomu, že od štátu nemožno spravodlivo požadovať, aby znášal náklady tohto sporového konania. Na strane žalobcu a žalovanej súd nevzhliadol dôvody na oslobodenie od súdnych poplatkov. Na základe uvedeného súd urobil záver, že na daný prípad je potrebné vo vzťahu k štátu analogicky aplikovať ustanovenie § 259 CSP a aj ustanovenie § 258 CSP, podľa ktorého nárok na náhradu výdavkov má aj iná osoba, ktorej pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s jej výdavkami. Dôvodová správa zákonodarcu k ustanoveniu § 259 CSP totiž uvádza, že toto ustanovenie pokrýva aj potenciálne výdavky štátu. Žiadne ustanovenie aktuálne účinného procesného predpisu takýto nárok štátu alebo aj inej osoby výslovne nevylučuje. Na dôvažok súd poukazuje aj na ustanovenie § 155 ods. 2 CSP, podľa ktorého „trovy spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, znáša štát“, čím zákon štátu odníma právo na náhradu jeho výdavkov súvisiacich s tlmočením (pri splnení podmienok § 155 ods. 1 CSP). Oproti tomu pri výdavkoch štátu súvisiacich so znaleckým dokazovaním vyplatením znalečného však zákonodarcu právo na ich náhradu výslovne ani nepriamo neodníma (bez ohľadu na právnu úpravu v terajšom ustanovení § 253 CSP). Z uvedeného aspektu je štát potrebné považovať za inú osobu, ktorej môžu vzniknúť výdavky v súvislosti s dokazovaním, a z toho vyplýva aj právo štátu na ich náhradu po splnení zákonných podmienok. Z vyššie uvedených dôvodov súd považoval za správne aby bolo priznané právo štátu na náhradu jeho výdavkov v plnom rozsahu s tým, že tieto výdavky sú povinní zaplatiť podľa výsledku sporu tak žalobca ako aj žalovaná, pričom súd zohľadnil

neúspech žalobcu a žalovanej v konaní o žalobe žalobcu na zapltenie bezdôvodného obohatenia. O výške náhrady výdavkov štátu rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nitra písomne.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP . odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak žalovaná nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.